

FIȘA DISCIPLINEI
Introducere în istorie modernă universală
Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Istorie și Arheologie
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Istorie
1.7. Forma de învățământ	Învățământ la distanță

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Introducere în istorie modernă a României				Codul disciplinei	HLR1302	
2.2. Titularul activităților de curs – Coordonatorul de disciplină				Prof. univ. emerit dr. Nicoară Toader				
2.3. Titularul activităților de seminar / laborator / proiect – tutorele				Prof. univ. emerit dr. Nicoară Toader				
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	3	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	Conținut	Felul disciplinei DF
							Obligativitate	Obligatorie / opțională DOb

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână – forma cu frecvență	6	din care: 3.2. curs	3			3.3. seminar / laborator / proiect	3
3.4. Total ore pe semestru – forma Învățământ la distanță	175	din care: 3.5. SI	133	AI=Nr. ore curs IF x nr. săptămâni	42	3.6. AT (12) + TC (30) + AA (nr ore)	42
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)							ore
3.5.1. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)							70
3.5.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren							30
3.5.3. Pregătire seminare / laboratoare / proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri							20
3.5.4. Tutoriat (consiliere profesională)							10
3.5.5. Examinări							3
3.5.6. Alte activități							-
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)	133						
3.8. Total ore pe semestru (număr ECTS x 25 de ore)	175						

3.9. Numărul de credite	7
--------------------------------	----------

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul
4.2. de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Platforma UBB (Microsoft Teams)
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului/ proiectului	Se folosesc pentru o mai bună interacțiune cu studenții aparatura necesară: calculator/tabletă, videoproiector, fotocopii sau xerocopii după documente, colecții de documente istorice

6. Competențe

6.1 Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	. - C3. Expunerea orală, în limba română, a cunoștințelor referitoare la societatea și structurile statului românesc în epoca modernă - C1. Regăsirea și gestionarea corectă a informației despre trecutul istoric al românilor în epoca modernă - C2. Analizarea și interpretarea obiectivă a noțiunilor și datelor privind istoria românilor în epoca modernă pe baza informațiilor furnizate de izvoare și din afara lor. Utilizarea metodologiilor de analiză și interpretare specifice epocii moderne
Competențe transversale	- CT1. Asumarea la termen, în manieră responsabilă și riguroasă, a tuturor exigențelor profesionale reclamate de această disciplină, cu respectarea principiilor eticii activității științifice, a normelor de citare și respingerea plagiatului. - CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup și muncă eficientă în echipă, cu asumarea exigențelor specifice fiecărui proiect. - CT3. Căutarea, identificarea și utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare; - conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue.

6.2 Rezultatele învățării

Cunoștințe	La finalul disciplinei, studentul va demonstra că: - Cunoaște principalele procese, evenimente și transformări politice, economice, sociale și culturale care definesc epoca modernă. - Înțelege conceptele fundamentale ale modernității (stat-națiune, revoluție, iluminism, colonialism, industrializare, secularizare etc.). - Identifică principalele repere ale modernității românești. - Distinge etapele care au stat la baza modernizării societății românești. - Înțelege sursele și metodele de cercetare utilizate în studiul istoriei moderne a României.
------------	---

<i>Aptitudini</i>	<i>La finalul disciplinei, studentul va fi capabil să:</i> 1. <i>Analizeze critic evenimente, procese și idei din epoca modernă pe baza surselor istorice și a literaturii de specialitate.</i> 2. <i>Coreleze fenomenele istorice moderne cu evoluțiile de lungă durată din epocile precedentă (medievală) și ulterioară (contemporană).</i> 3. <i>Utilizeze corect conceptele și terminologia specifică istoriei moderne a României în argumentații scrise și orale.</i> 4. <i>Elaboreze sinteze și interpretări proprii asupra transformărilor moderne, folosind metode comparativ-istorice a spațiului locuit de români cu alte zone geografice.</i> 5. <i>Comunice în mod clar și coerent rezultatele cercetării sau analizei istorice, respectând normele academice.</i>
<i>Responsabilități și autonomie</i>	<i>La finalul disciplinei, studentul va demonstra capacitatea de a:</i> 1. <i>Asuma o atitudine critică și reflexivă față de interpretările istorice și de sursele utilizate.</i> 2. <i>Lucra autonom în documentarea și redactarea lucrărilor academice de istorie modernă.</i> 3. <i>Participa activ la dezbateri și discuții pe teme istorice, argumentându-și pozițiile în mod rațional și bazat pe fapte.</i> 4. <i>Recunoaște relevanța cunoașterii istorice pentru înțelegerea problemelor contemporane și a diversității culturale.</i> 5. <i>Manifesta rigoare intelectuală, integritate academică și respect pentru pluralismul interpretărilor istorice.</i>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

<i>7.1. Obiectivul general al disciplinei</i>	Cursul are ca obiectiv general introducerea și familiarizarea studenților cu problematicile istorie moderne în spațiul românesc în perioada 1750-1918.
<i>7.2. Obiectivele specifice</i>	• Introducerea și cunoașterea, de către studenți, a problemelor esențiale referitoare la contextul politic, ideologic, cultural, economic, mental și spiritual specific tuturor teritoriilor românești în epoca modernă. • Analizarea și evaluarea obiectivă a principalelor structuri instituționale, politice, culturale, mentale românești de-a lungul epocii moderne, respectiv a ritmurilor de modernizare a spațiului românesc. • Stabilirea și analizarea locului și rolului deținut de instituțiile politico-culturale, economice, spirituale în modernizarea statului și a societății românești în epoca modernă Capacitatea de interpretare și sintetizare a documentelor/textelor istorice referitoare la perioada studiată

8. Conținuturi

8.1 SI	Metode de predare	Observații
1. Repere ale modernității românești: introducere, problematica, bibliografie	Lectură individuală din suportul de curs și din bibliografia indicată	
2. Spațiul și oamenii la începuturile timpurilor moderne	Lectură individuală din suportul de curs și din bibliografia indicată	
3. Statul modern între regimul nobiliar și tentația monarhiei ereditare	Lectură individuală din suportul de curs și din bibliografia indicată	
4. Vechiul regim social și modernitate	Lectură individuală din suportul de curs și din bibliografia indicată	
5. Mode, mentalități și moravuri între tradițional și modern	Lectură individuală din suportul de curs și din	

	bibliografia indicată	
6. Contestarea vechiului regim și proiecte de reformare a societății. Triumful modernității românești	Lectură individuală din suportul de curs și din bibliografia indicată	
7. Triumful modernității românești	Lectură individuală din suportul de curs și din bibliografia indicată	
8. Voință politică românească și context favorabil internațional. Principatele Române de la regimul restaurației la formarea României Mici	Lectură individuală din suportul de curs și din bibliografia indicată	
9. Sub semnul marilor realizări politice: principe străin, independență și regat (1866-1881)	Lectură individuală din suportul de curs și din bibliografia indicată	
10. Tradiție și inovare. Modele politice și culturale în societatea românească din a doua jumătate a secolului al XIX-lea și începutul secolului XX	Lectură individuală din suportul de curs și din bibliografia indicată	
11. Organizare și modernizare politică. România (1878-1914)	Lectură individuală din suportul de curs și din bibliografia indicată	
12. Structuri demografice, sociale românești (1866-1914)	Lectură individuală din suportul de curs și din bibliografia indicată	
13. Identitate națională și emancipare socială: Românii din afara României: Transilvania, Bucovina, Basarabia	Lectură individuală din suportul de curs și din bibliografia indicată	
14. Românii în Primul Război Mondial	Lectură individuală din suportul de curs și din bibliografia indicată	

Bibliografie:

Jacques Le Goff, *Histoire et mémoire*, Paris, Gallimard, 1991.

Antoine Compagnon, *Cele cinci paradoxuri ale modernității*, Cluj Napoca, Editura Echinoc, 1998.

Toader Nicoară, *Sentimentul de insecuritate în societatea românească la începutul timpurilor moderne*, I-II, Cluj, Accent, 2002-2005.

Michel Senellart, *Artele guvernării. De la conceptul de regim medieval la cel de guvernare*, București, Meridiane, 1998.

Daniel Barbu, *O arheologie constituțională românească. Studii și documente*, Editura Univ. București, 2000.

Alexandru Florin Platon, *Geneza burgheziei în principatele române (a doua jumătate a secolului al XVIII-lea - prima jumătate a secolului al XIX-lea). Preliminariile unei istorii*, Iași, 1997.

Violeta Barbu, *De bono conjugalii. O istorie a familiei în Tara Românească în secolul al XVIII-lea*, București, Meridiane, 2003.

Stefan Lemny, *Sensibilitate și istorie în secolul XVIII românesc*, București, Meridiane, 1991.

Vlad Georgescu, *Iluminismul și ideile politice în principatele române*, București, 1972.

Ștefan Zeletin, *Burghezia română*, București, Humanitas, 1991.

Keith Hitchins, *Românii 1774-1866*, București, 1998.

Idem, *România 1866-1947*, ed. IV, București, Humanitas, 2013.

Idem, *Afirmarea națiunii: Mișcarea națională românească din Transilvania 1860-1914*, București, Editura Enciclopedică, 2000.

Simona Nicoară, *Mitologiile revoluției pașoptiste românești, Istorie și Imaginar*, Cluj-Napoca, PUC, 1999.

Liviu Maior, *1848-1849. Români și unguri în revoluție*, București, 1998.

Idem, *Doi ani mai devreme. Ardeleni, bucovineni și basarabeni în război 1914-1916*, Cluj-Napoca, Editura Școala Ardeleană, 2016.

Eugen Lovinescu, *Istoria civilizației române moderne*, București, Minerva, 1997.

Paul Cornea, *Originile romantismului românesc*, București, 1977.

Ladislau Gyemant, *Mișcarea națională a românilor din Transilvania 1790-1848*, București, 1986.

Raul Girardet, *Mituri și mitologii politice*, Institutul european, 1997.
 Eleodor Focșăneanu, *Istoria constituțională a României*, București, Humanitas, 1992.
 Ion Bulei, *Sistemul politic al României moderne. Partidul Conservator*, București, 1987.
 Marin Balog, *Dilemele modernizării. Economie și societate în Transilvania (1850-1875)*, Editura International Book Access, Cluj-Napoca, 2007.
 Nicolae Bocșan, Ioan Lumperdean, Ioan Aurel Pop, *Etnie și confesiune în Transilvania (sec. XIII-XIX)*, Oradea, 1994.
 Liviu Maior, *Mișcarea națională românească din Transilvania 1900-1914*, Cluj, 1986.
 Liviu Maior, *Habsburgi și români. De la loialitate dinastică la identitate națională*, București, 2006.
 Neagu Djuvara, *Între Orient și Occident, Țările Române la începutul timpurilor moderne, (1800-1848)*, București, Humanitas, 1995.
 Keith Hitchins, *Conștiință națională și acțiune politică la românii din Transilvania*, vol. I-II, Dacia, Cluj-Napoca, 1987-1992.
 Simion Retegan, *Reconstrucția politică a Transilvaniei în anii 1861-1863*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2004.
Memorandul 1892-1894. Ideologie și acțiune politică românească, Progresul Românesc, București, 1992.

8.2 AT	Metode de predare	Observații
1. Formarea Țării Românești și a Moldovei	Prelegere	
2. Românii și Cruciada Târzie	Prelegere	
3. Domnia, Stările și Societatea în secolul XVII	Prelegere	
4. Reformismul habsburgic și fanariot	Prelegere	
8.3 TC	Metode de transmitere a informației	Observații
1. Statul modern între regimul nobiliar și tentația monarhiei ereditare	Lucrare de verificare scrisă, înaintată la termen prin Platforma MicrosoftTeams: Problematizare, argumentare, sintetizare.	Termen de predare: 18.10.2025, nr. ore alocate realizării lucrării: 7.5
2. Lucrare de verificare: Mode, mentalități și moravuri între tradițional și modern	Lucrare de verificare scrisă, înaintată la termen prin Platforma MicrosoftTeams: Problematizare, argumentare, sintetizare.	Termen de predare: 15.11.2025, nr. ore alocate realizării lucrării: 7.5
3. Lucrare de verificare: Triumful modernității românești (1822-1850)	Lucrare de verificare scrisă, înaintată la termen prin Platforma MicrosoftTeams: Problematizare, argumentare, sintetizare	Termen de predare: 20.12.2025, nr. ore alocate realizării lucrării: 7.5
4. Lucrare de verificare: Regimul lui Carol I: reforme și modernizare	Lucrare de verificare scrisă, înaintată la termen prin Platforma MicrosoftTeams: Problematizare, argumentare, sintetizare	Termen de predare: 10.01.2026, nr. ore alocate realizării lucrării: 7.5

Bibliografie:

Tema 1:

1. Jacques Le Goff, *Histoire et mémoire*, Paris, Gallimard, 1991.
2. Michel Senellart, *Artele guvernării. De la conceptul de regim medieval la cel de guvernare*, București, Maridiane, 1998.
3. Neagu Djuvara, *Între Orient și Occident, Țările Române la începutul timpurilor moderne, (1800-1848)*, București, Humanitas, 1995.
4. Paul Cornea, *Originile romantismului românesc*, București, 1977.

5. Raul Girardet, *Mituri și mitologii politice*, Institutul european, 1997.

Tema 2:

1. Stefan Lemny, *Sensibilitate și istorie în secolul XVIII românesc*, București, Meridiane, 1991.
2. Violeta Barbu, *De bono conjugali. O istorie a familiei în Tara Românească în secolul al XVIII-lea*, București, Meridiane, 2003.
3. Eugen Lovinescu, *Istoria civilizației române moderne*, București, Minerva, 1997.
4. Alexandru Florin Platon, *Geneza burgheziei în principatele române (a doua jumătate a secolului al XVIII-lea - prima jumătate a secolului al XIX-lea). Preliminariile unei istorii*, Iași, 1997.

Tema 3:

1. Ladislau Gyemant, *Mișcarea națională a românilor din Transilvania 1790-1848*, București, 1986.
2. Vlad Georgescu, *Iluminismul și ideile politice în principatele române*, București, 1972.
3. Keith Hitchins, *România 1774-1866*, București, 1998.
4. Toader Nicoară, *Sentimentul de insecuritate în societatea românească la începutul timpurilor moderne*, I-II, Cluj, Accent, 2002-2005.

Tema 4

1. Keith Hitchins, *România 1866-1947*, ed. IV, București, Humanitas, 2013.
2. Ion Bulei, *Sistemul politic al României moderne. Partidul Conservator*, București, 1987.
3. Eleodor Focșăneanu, *Istoria constituțională a României*, București, Humanitas, 1992.
4. Carol I al României, *Jurnal*, vol. I 1881-1887, Iași, Polirom, 2007.
5. Bogdan Murgescu, *România și Europa: acumularea decalajelor economice (1500-2010)*, Iași, Polirom, 2010

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Această materie ce include curs și seminarii, întrunește toate calitățile în conformitate cu următoarele standarde:

- Registrul Național al Calificărilor din Învățământul Superior (<http://www.rncis.ro>)
- Clasificarea Ocupațiilor din România (<http://www.mmuncii.ro/>)

10. Evaluare

Tip activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. AI, SI	Cunoasterea tematicii stabilite pentru activitățile tutoriale	Examen scris	60%
10.5. TC / AA	Studentii trebuie să elaboreze și să trimită până la data limită stabilită patru <u>lucrări de verificare</u> .	Lucrări de verificare scrise și trimise până la data limită	40%
10.6. Standard minim de performanță Predarea a cel puțin 50% din lucrările de verificare cerute. Nota minimă de 5 (cinci) la evaluarea finală			

11. Etichete ODT (Obiective de Dezvoltare Durabilă)

	<i>Nu se aplică</i>
---	---------------------

Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic, se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică."